

APNEU EN OPERATIE

Blijf zelf ook alert bij een operatie

Apneu krijgt gelukkig steeds meer bekendheid, ook onder professionals. Dat betekent, dat heel veel ziekenhuizen hun protocollen hebben aangepast wanneer ze iemand met apneu moeten opereren. Toch moet je als patiënt alert blijven of jouw specialist, anesthesist en verkoever-verpleegkundige voldoende op de hoogte zijn van de specifieke zorg voor apneupatiënten tijdens en na een operatie.

tekst: Ton Op de Weegh

'Ik werd ineens opgenomen voor een blindedarmoperatie. Vlak voor de operatie kwam de chirurg nog even bij me om te vertellen, dat men op de hoogte was van mijn apneu. Een hele geruststelling.'

Henk

'Bij de intake diverse keren aangegeven dat ik de cpap op moest in de verkoeverkamer. Word je half wakker... tja... geen cpap op dus! Ik verder maffen en op de gewone kamer weer wakker geworden na veel gerommel... staat mijn cpap op het nachtkastje en is niet in gebruik!'

Lars

'Voor de operatie goed contact met osas-verpleegkundige gehad. Ook duidelijk met anesthesie over gehad. Ik heb mij laten geruststellen. Ik ging naar de ok met cpap aan mijn voeteneind. Ik werd wakker op de uitslaapkamer, zonder cpap. Ik heb gevraagd waar mijn cpap was. Ze zeiden dat die op mijn bed stond. Ik heb uit alle macht geprobeerd niet meer te slapen, toch hoorde ik mijzelf soms snurken en dan weet ik wel genoeg. In mijn eigen ziekenhuiskamer de cpap geïnstalleerd en geslapen tot de volgende dag.'

Annemieke

Waarom extra aandacht voor apneu bij een operatie?

Narcose

Sommige middelen om te verdoven werken spierverlappend. Dit kan bij apneupatiënten gevaarlijk zijn. De anesthesist moet bij de keuze van het middel voor de narcose hiermee rekening houden.

Intubatie

Bij sommige operaties wordt een buis via de bovenste luchtweg ingebracht (intuberen). Dat gaat bij mensen met apneu moeilijker. Wanneer de intubatiebuis bij apneupatiënten weer verwijderd wordt, kan de luchtweg blokkeren. Het is verstandig dat de arts hier rekening mee houdt.

Verkoever

Als de patiënt met apneu na de operatie naar de verkoeverafdeling wordt gebracht, dan kunnen tijdens het uitslapen, net als bij de gewone slaap zónder cpap, ademstops ontstaan. Gevolgen hiervan zijn verminderd zuurstof in het bloed en plotselinge wekreacties (arousals). Deze zorgen voor klappen op het systeem, waardoor bijvoorbeeld bloedvaten die net gehecht zijn extra druk te verwerken krijgen.

Vorbereiding op een operatie

Plotselinge operatie

Zorg ervoor dat je omgeving weet dat je apneu hebt. Zij kunnen, wanneer jij dat tijdelijk niet kunt, de mensen in het ziekenhuis erop attenderen dat je apneu hebt. Sommige mensen dragen een ketting bij zich met de nodige medische informatie, waaronder het feit dat ze apneu hebben. Maak ook een aantekening in je agenda of op je mobiel.

De operatie is gepland

Vertel meteen bij de intake dat je apneu hebt. Het is belangrijk dat naast de chirurg ook de anesthesist hiervan op de hoogte is.

Zorg er eveneens voor dat men op de verkoeverafdeling weet dat je apneu hebt. Spreek af, dat vóór de operatie jouw cpap op de afdeling aanwezig is. Vraag na of men bekend is met jouw cpap en de bediening ervan. Spreek duidelijk af en laat vastleggen dat je meteen aan de cpap aangesloten wordt wanneer je na de operatie binnenkomt op de afdeling.

Het is misschien handig om de handleiding van je cpap erbij te leggen en een telefoonnummer van de helpdesk van je leverancier. Belangrijk is ook, dat je apparaat schoon is, goed werkt en goed ingesteld staat.

Kort samengevat

- Breng zowel chirurg als anesthesist op de hoogte van je apneu.
- Informeer of men op de verkoeverkamer voldoende op de hoogte is van je apneu en de behandeling daarvan met jouw cpap.
- Maak duidelijke afspraken dat je meteen aangesloten wordt aan je cpap op de verkoeverkamer.
- Zorg ervoor dat je cpap tiptop afgeleverd wordt op de verkoeverkamer. ■

VOOR PROFESSIONALS

In Nederland hebben naar schatting 600.000 mensen slaapapneu. Daarvan zijn er ongeveer 200.000 gediagnostiseerd. Dat betekent dus dat er nog 400.000 mensen ongediagnostiseerd rondlopen.

Het kan dus heel goed voorkomen dat mensen geopereerd worden die apneu hebben, terwijl ze het zelf niet weten. Wees dus alert op ongediagnostiseerde apneu. Laat bij twijfel voor een operatie een polysomnogram maken om eventueel aanwezige apneu vast te stellen.

Van belang is dat op alle relevante afdelingen voldoende kennis over apneu en de behandeling ervan aanwezig is.